

Creditea apdrošināšanas bezdarba gadījumā noteikumi 1/2024

Spēkā no 29.02.2024

Šie Creditea apdrošināšanas bezdarba gadījumā noteikumi ir apdrošināšanas līguma, kas noslēgts starp Compensa Vienna Insurance Group, ADB Igaunijas filiāli (preču zīmi Igaunijā – Seesam) (turpmāk tekstā “Seesam”) un IPF Digital AS (preču zīme – Creditea) (turpmāk tekstā “Creditea”), neatņemama daļa.

LIETOTIE TERMINI

1. **Apdrošinājumaņēmējs** ir IPF Digital AS, Lõõtsa 5, 11415 Tallina (turpmāk tekstā “Creditea”), kam ir izsniegta apdrošināšanas polise.
2. **Apdrošinātājs** ir Compensa Vienna Insurance Group, ADB Igaunijas filiāle (turpmāk tekstā “Seesam”).
3. **Apdrošinātā persona** ir fiziska persona vecumā no 18 līdz 65 gadiem, kas ir Creditea klients un apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī Latvijas Republikā ir nodarbināta uz darba līguma pamata, kas noslēgts uz nenoteiktu laiku, un kurai nav ziņu par darba attiecību izbeigšanu. Precīzāks regulējums attiecībā uz apdrošināto personu ir sniegts 9. punktā.
4. **Apdrošināšanas gadījums** ir šajos apdrošināšanas noteikumos minēts notikums, kura iestāšanās rezultātā Seesam ir pienākums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.
5. **Apdrošinājuma summa** ir Creditea mobilajā lietotnē norādītā maksimālā naudas summa, kas, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek izmaksāta vienā mēnesī.
6. **Apdrošināšanas prēmija** ir summa, ko apdrošinātā persona maksā saskaņā ar Creditea cenrādi, lai saņemtu apdrošināšanas aizsardzību uz apdrošināšanas līguma pamata.
7. **Pašrisks** ir nepārtraukts 30 dienu periods, kas tiek rēķināts, sākot no nākamās dienas pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, par kuru apdrošināšanas atlīdzība netiek maksāta.
8. **Nogaidīšanas periods** ir nepārtraukts 60 dienu periods no apdrošinātās personas pievienošanās apdrošināšanas līgumam, kura laikā, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošināšanas atlīdzība netiek maksāta.

PERSONAS, UZ KURĀM NEATTIECAS APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBA

9. Apdrošināšanas aizsardzība neattiecas uz šādām personām:
 - 9.1. pašnodarbinātie;
 - 9.2. personas, kas sasniegušas pensionēšanās vecumu, un priekšlaicīgi pensionējušās personas;
 - 9.3. padomes vai valdes loceklis vai uzņēmuma ārvalstu filiāles vadītājs;
 - 9.4. darbinieks, kurš strādā uzņēmumā, kura padomes vai valdes loceklis ir viņa radnieks, un kurš var ietekmēt lēmumu par darba līguma izbeigšanu ar apdrošināto personu. Šo noteikumu izpratnē apdrošinātās personas radnieks ir tikai tās vecāks, vecvecāks, brālis vai māsa, bērns, mazbērns, laulātais vai dzīvesbiedrs;
 - 9.5. darbinieks, kas uz beztermiņa darba līguma pamata strādā nepilnu darba laiku.

10. Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā persona neatbilst 3. punktā aprakstītajiem apdrošinātās personas kritērijiem vai atbilst 9. punktā aprakstītas personas kritērijiem, viņai ir pienākums nekavējoties informēt par to Creditea, un gan apdrošinātajai personai, gan Seesam ir tiesības nekavējoties uzteikt ar apdrošināto personu bezdarba gadījumam noslēgto apdrošināšanas līgumu.
11. Ja persona nepilda 10. punktā noteikto paziņošanas pienākumu, viņa zaudē tiesības pieprasīt par neizmantoto apdrošināšanas periodu samaksāto prēmiju atmaksu.

APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMS

12. Apdrošināšanas gadījums ir apdrošinātās personas negaidīts darba zaudējums, t. i., darba attiecību pārtraukšana no darba devēja puses ekonomisku iemeslu dēļ. Par ekonomiskiem iemesliem uzskata atlaišanu no darba sakarā ar darbinieku skaita samazināšanu, darba devēja bankrotu, darba devēja darbības izbeigšanu, darba līgumu kolektīvu uzteikšanu.
13. Izņēmuma kārtā par negaidītu darba zaudēšanu uzskata:
 - 13.1. darba tiesisko attiecību izbeigšanu no apdrošinātās personas puses, pamatojoties uz to, ka darba devējs ir būtiski pārkāpis no darba līguma izrietošas saistības. Pārkāpuma nopietnības līmenis tiek vērtēts, pamatojoties uz Latvijas Republikas tiesību aktiem un piemērojamo tiesu praksi;
 - 13.2. darba līguma izbeigšana pēc abpusējas vienošanās pēc darba devēja iniciatīvas, ja rakstveida darba līguma uzteikumā kā darba līguma izbeigšanas iemesls ir norādīta amata vietas likvidācija.
14. Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās diena ir nākamā diena pēc apdrošinātās personas pēdējās nodarbinātības dienas. No šīs dienas sākas pašriskā perioda skaitīšana.

APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA SPĒKĀ ESAMĪBA

15. Apdrošināšanas līgums stājas spēkā datumā, kas norādīts Creditea mobilajā lietotnē. No šī datuma sākas nogaidīšanas perioda skaitīšana.
16. Apdrošināšanas līgums ir noslēgts uz neierobežotu termiņu.
17. Apdrošināšanas līgums beidzas:
 - 17.1. ja puse uzsaka apdrošināšanas līgumu vai atkāpjas no tā;
 - 17.2. pēc pušu vienošanās;
 - 17.3. apdrošinātās personas nāves gadījumā;
 - 17.4. uz cita likumā paredzēta pamata.

APDROŠINĀTĀS PERSONAS PIENĀKUMI PĒC APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMA IESTĀŠANĀS

18. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātajai personai ir pienākums pēc iespējas ātrāk par to paziņot Seesam, izmantojot tam Creditea mobilo lietotni.
19. Lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību, apdrošinātajai personai jāiesniedz Seesam šādi dokumenti:
 - 19.1. zaudējumu atlīdzības pieteikums;
 - 19.2. pierādījums par darba attiecību izbeigšanu, kurā norādīts darba attiecību izbeigšanas juridiskais pamats;
 - 19.3. ja darba attiecības tiek izbeigtas pēc pušu vienošanās pēc darba devēja iniciatīvas, ir jāiesniedz rakstisks dokuments, kas apliecina darba devēja iniciatīvu attiecībā uz darba līguma izbeigšanu sakarā ar amata vietas likvidāciju;
 - 19.4. Latvijas Nodarbinātības valsts aģentūras lēmums par bezdarbnieka reģistrāciju.

20. Pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās apdrošinātajai personai reizi mēnesī jāiesniedz Seesam pierādījumi par savu bezdarbnieka statusu.
21. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums pēc Seesam pieprasījuma iesniegt Seesam papildu dokumentus, kas pierāda apdrošināšanas gadījuma iestāšanos.
22. Ja apdrošinātā persona nepilda 18.–21. punktā norādītos pienākumus, Seesam nav pienākuma izmaksāt zaudējumu atlīdzību.

ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANAS PRINCIPI

23. Atlīdzība tiek maksāta par katru bezdarba dienu, sākot no pašriskā perioda beigām.
24. Pašriskā tiek piemērots vienu reizi par katru apdrošināšanas gadījumu.
25. Atlīdzību aprēķina par dienām, bet izmaksā reizi mēnesī. Seesam izmaksā atlīdzību par katru iepriekšējo kalendāro mēnesi 10 dienu laikā pēc Latvijas Nodarbinātības valsts aģentūras bezdarbnieka statusu apliecināšanas un visu prasījuma izskatīšanai nepieciešamo dokumentu saņemšanas un zaudējumu rašanās apstākļu noskaidrošanas.
26. Atlīdzība tiek maksāta ne ilgāk kā 90 dienas par vienu apdrošināšanas gadījumu un par vienu apdrošināto personu.
27. Ja laiks starp diviem apdrošināšanas gadījumiem ir mazāks par 12 mēnešiem, to uzskata par vienu apdrošināšanas gadījumu. Par laiku, kas nostrādāts starp abiem apdrošināšanas gadījumiem, atlīdzība netiek izmaksāta.
28. Atlīdzības summa tiek pārskaitīta uz apdrošinātās personas zaudējumu atlīdzības pieteikumā norādīto bankas kontu.
29. Atlīdzības izmaksa tiek pārtraukta, ja apdrošinātā persona vairs nav reģistrējusies Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieks vai ja atlīdzība par vienu apdrošināšanas gadījumu ir izmaksāta par 90 dienām.
30. Seesam ir tiesības atteikties izmaksāt atlīdzību, ja izrādās, ka apdrošinātā persona, slēdzot līgumu un/vai iesniedzot zaudējumu atlīdzības pieteikumu, ir sniegusi nepatiesu informāciju. Šādā gadījumā Seesam ir tiesības nekavējoties uzteikt apdrošināšanas līgumu, un šādā gadījumā samaksātās prēmijas apdrošinātajai personai netiek atmaksātas. Ja nepatiesas informācijas sniegšanas fakts tiek atklāts pēc atlīdzības izmaksas, Seesam ir tiesības pieprasīt izmaksātās atlīdzības atgriešanu.

IZŅĒMUMI

31. Seesam nemaksā apdrošināšanas atlīdzību šādos gadījumos:
 - 31.1. darba attiecības tiek izbeigtas nogaidīšanas periodā;
 - 31.2. darba attiecības tiek izbeigtas apdrošinātās personas darba līgumā noteiktajā pārbaudes laikā;
 - 31.3. darba attiecības tiek izbeigtas, un apdrošinātā persona par to tikusi mutiski vai rakstiski informēta pirms apdrošināšanas līguma stāšanās spēkā vai nogaidīšanas periodā;
 - 31.4. darba attiecības tiek izbeigtas pēc pušu vienošanās pēc apdrošinātās personas iniciatīvas, izņemot darba devēja būtisku pārkāpumu gadījumā (skat. 13.1. punktu);
 - 31.5. darba attiecības tiek izbeigtas pēc pušu vienošanās pēc darba devēja iniciatīvas, izņemot, ja tiek uzrādīts rakstisks dokuments, kas apliecina darba devēja iniciatīvu izbeigt darba līgumu sakarā ar amata vietas likvidāciju (skat. 13.2. punktu);
 - 31.6. darba attiecības tiek izbeigtas, un apdrošinātā persona netiek atkārtoti ievēlēta ieņemamajā amatā;
 - 31.7. darba attiecības tiek izbeigtas uz darba devēja ārkārtas uzteikuma pamata ar apdrošināto personu saistītu apstākļu dēļ, tai skaitā veselības stāvokļa dēļ.
32. Par apdrošināšanas gadījumu neuzskata 9. punktā minētas personas negaidītu darba zaudējumu.

PUŠU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

33. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums iepazīstināt apdrošināto personu ar apdrošināšanas līguma noteikumiem un izskaidrot no apdrošināšanas līguma izrietošās saistības.
34. Seesam ir tiesības mainīt apdrošināšanas līguma standartnoteikumus un/vai apdrošināšanas prēmijas apmēru, par to brīdinot apdrošinājumaņēmēju vismaz 30 dienas iepriekš. Grozot apdrošināšanas līgumu, Seesam nosūta apdrošinājumaņēmējam atjauninātu grupas polisi, un apdrošinājumaņēmējs 5 darba dienu laikā rakstveidā nosūta apdrošinātajai personai grozījumus kopā ar grozītajiem līguma dokumentiem. Ja apdrošinājumaņēmējs un/vai apdrošinātā persona nepiekrīt apdrošināšanas līguma grozījumiem, viņam ir tiesības 21 dienas laikā pēc paziņojuma saņemšanas atteikties no apdrošināšanas aizsardzības.
35. Apdrošinātajai personai ir tiesības jebkurā laikā paziņot Creditea par savu vēlmi izbeigt apdrošināšanas līgumu. Ja Creditea saņem šādu paziņojumu, apdrošināšanas līguma darbība beidzas apdrošināšanas perioda beigās, par kuru samaksāta pēdējā apdrošināšanas prēmija.
36. Ja apdrošinātā persona kavē prēmijas samaksu vismaz 14 dienas, Creditea ir tiesības nekavējoties izbeigt apdrošināšanas līgumu.

Vispārīgie līguma noteikumi 1/2022

Spēkā no 01.09.2022.

1. MĒRĶIS

Šo Vispārīgo līguma noteikumu mērķis ir noteikt "Compensa Vienna Insurance Group", ADB Igaunijas filiāles, kuras zīmols Igaunijā ir Seesam (turpmāk tekstā "Seesam"), vispārējos principus apdrošināšanas līgumu noslēgšanai un izpildei, kā arī zaudējumu atlīdzināšanai.

2. TERMINI UN DEFINĪCIJAS

- 2.1. **Apdrošinātājs** ir "Compensa Vienna Insurance Group", ADB Igaunijas filiāle (turpmāk tekstā "Seesam").
 - 2.2. **Apdrošinājumaņēmējs** ir persona, kas ir noslēgusi apdrošināšanas līgumu ar Seesam un kurai ir pienākums maksāt apdrošināšanas prēmijas. Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošināšanas līgumā nav norādīts labuma guvējs.
 - 2.3. **Apdrošināšanas līgums** ir līgums, kas noslēgts rakstveidā vai formātā, ko var rakstiski atveidot, un starp Seesam un apdrošinājumaņēmēju (turpmāk tekstā kopīgi "puses"), saskaņā ar kuru Seesam, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir jāatlīdzina zaudējumi, kas radušies šāda apdrošināšanas gadījuma rezultātā, vai jāpilda apdrošināšanas līgums jebkurā citā saskaņotā veidā (Seesam izpildes pienākums), un apdrošinājumaņēmējam ir jāmaksā apdrošināšanas prēmijas Seesam.
 - 2.4. **Polise** ir Seesam izsniegts dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu. Polisei var būt arī cits nosaukums.
 - 2.5. **Apdrošinātā** persona ir apdrošinājumaņēmējs vai jebkura noteikta vai nenorādīta trešā persona, attiecībā uz kuru ir apdrošināts apdrošinātais risks. Tiek pieņemts, ka ar apdrošinājumaņēmēju saistītais apdrošinātais risks ir apdrošināts.
 - 2.6. **Apdrošināšanas objekts** ir objekts, attiecībā uz kuru ir apdrošināts apdrošinātais risks. Apdrošināšanas objekts galvenokārt ir personas dzīvība un veselība vai apdrošinātajai personai piederošs objekts, tiesības, pienākums vai izmaksas.
 - 2.7. **Labuma guvējs** ir polisē norādītā persona, kurai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, pienākas apdrošināšanas atlīdzība, nolīgta naudas summa vai jebkura cita Seesam pienākuma izpilde saskaņā ar apdrošināšanas līgumu. Pēc apdrošinājumaņēmēja nāves viņu tiesību pārņēmēji nevar kļūt par labuma guvēju.
 - 2.8. **Trešā persona** ir jebkura persona, kas nav apdrošināšanas līguma puse vai apdrošinātā persona.
 - 2.9. **Apdrošinājumaņēmējam līdzvērtīga persona** ir šo noteikumu 11. nodaļā norādītā persona, kura apdrošinājumaņēmējam ir jāiepazīstina ar savām saistībām, kas izriet no apdrošināšanas līguma, un kurai ir pienākums pildīt saistības līdzīgi apdrošinājumaņēmējam. Apdrošinājumaņēmējam līdzvērtīga persona nav uzskatāma par apdrošināšanas līguma pusi.
 - 2.10. **Persona, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību**, ir persona, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību, iestājoties apdrošināšanas gadījumam. Ja saskaņā ar apdrošināšanas līgumu ir panākta vienošanās par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu labuma guvējam, labuma guvējs ir persona, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību. Ja apdrošināšanas līgumā nav panākta vienošanās par labuma guvēju, apdrošinājumaņēmējs ir persona, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību. Ja labuma guvējs nevēlas saņemt apdrošināšanas atlīdzību, apdrošinājumaņēmējs ir persona, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību.
 - 2.11. **Apdrošināmā interese** nozīmē apdrošinājumaņēmēja interesi apdrošināties pret konkrētiem apdrošinātiem riskiem.
 - 2.12. **Apdrošinātais risks** nozīmē risku, pret kuru tiek ņemta apdrošināšanas polise.
-

- 2.13. **Apdrošināšanas gadījums** ir apdrošināšanas līgumā definēts notikums, kura iestāšanās gadījumā Seesam ir jāpilda no apdrošināšanas līguma izrietošais izpildes pienākums.
- 2.14. **Apdrošinājuma summa** nozīmē naudas summu, par kuru puses vienojušās, un tā ir maksimālā summa, kas jāizmaksā Seesam.
- 2.15. **Apdrošinājuma vērtība** nozīmē apdrošināmās intereses vērtību apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī.
- 2.16. **Apdrošināšanas periods** nozīmē polisē norādīto laika periodu, kurā ir spēkā apdrošināšanas segums un uz kura pamata tiek aprēķinātas apdrošināšanas prēmijas.
- 2.17. **Apdrošināšanas segums** nozīmē apdrošināšanas līgumā noteikto Seesam pienākumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, vai izpildīt līgumu jebkurā citā apdrošināšanas līgumā noteiktajā veidā.
- 2.18. **Apdrošināšanas noteikumi** ir Vispārīgie līguma noteikumi, apdrošināšanas klases noteikumi, atlīdzības noteikumi un īpašie noteikumi.
- 2.19. **Vispārīgie līguma noteikumi** nozīmē šos Seesam Vispārīgos līguma noteikumus.
- 2.20. **Apdrošināšanas klases noteikumi** ir noteikumi, kas paredz apdrošināšanas un zaudējumu atlīdzināšanas principus, kas attiecas uz apdrošināšanas objekta klasi.
- 2.21. **Atlīdzības noteikumi** ir noteikumi, kas paredz zaudējumu atlīdzināšanas principus, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, un par kuru piemērošanu ir izdarīta atzīme polisē.
- 2.22. **Īpašie noteikumi** nozīmē standarta noteikumus, kas noteikti polisē konkrētam apdrošināšanas līgumam, kas atšķiras no apdrošināšanas noteikumiem un attiecas uz konkrētu apdrošināšanas līgumu.
- 2.23. **Īpaša vienošanās** nozīmē nosacījumu, par kuru puses ir atsevišķi vienojušās un kas norādīts polisē, un kas atšķiras no apdrošināšanas noteikumiem vai nav norādīts apdrošināšanas noteikumos. Atšķirību gadījumā starp īpašo vienošanos un apdrošināšanas noteikumiem tiek piemērota īpaša vienošanās.
- 2.24. **Drošības prasības** ir apdrošināšanas līgumā paredzētās vai īpašuma ražotāja vai tiesību aktos noteiktās prasības, lai novērstu bojājumu rašanos, samazinātu apdrošināto risku un nodrošinātu īpašuma vai personas drošību.
- 2.25. **Pašrisks** nozīmē naudas summu vai citu apdrošināšanas līgumā norādīto vērtību (zaudējuma procents, periods utt.), kas, iestājoties jebkuram apdrošināšanas gadījumam, jāsedz apdrošinājumaņēmējam.
- 2.26. **Apdrošināšanas atlīdzība** ir finansiāla atlīdzība, kas izmaksāta saskaņā ar apdrošināšanas līgumu, lai atlīdzinātu apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus un izmaksas par juridisko palīdzību un ekspertu novērtējumu.
- 2.27. **Apdrošināšanas teritorija** ir apdrošināšanas līgumā saskaņotā teritorija, kurā ir spēkā apdrošināšanas segums.

3. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA DOKUMENTI UN INTERPRETĀCIJA

- 3.1. Apdrošināšanas līguma dokumenti ir viens vai vairāki šādi dokumenti: apdrošinājumaņēmēja iesniegums par apdrošināšanas līguma noslēgšanu, Seesam piedāvājums, apdrošinājumaņēmēja piekrišana apdrošināšanas līguma noslēgšanai, polise, apdrošināšanas noteikumi, pārbaudes akts par apdrošināšanas objektu, apdrošināšanas objektu saraksts un citi apdrošināšanas līgumā noteiktie dokumenti.
- 3.2. Polisē ir norādīti apdrošināšanas līgumam piemērojamie apdrošināšanas noteikumi.
- 3.3. Veicot apdrošināšanas līguma izpildi un interpretāciju, jebkurš un visi apdrošināšanas līgumam piederošie dokumenti tiek ņemti vērā pilnībā. Ja rodas strīdi, vispirms ir jāvadās pēc polises, pēc tam no citiem līguma dokumentiem, apdrošināšanas klases noteikumiem un visbeidzot no Vispārīgajiem līguma noteikumiem.
- 3.4. Ja apdrošināšanas līguma dokumenti ir tulkoti svešvalodā, strīdu gadījumā noteicošais ir apdrošināšanas līguma dokumentu teksts igauņu valodā.
- 3.5. Uz strīdiem starp pusēm, kas izriet no apdrošināšanas līguma, attiecas Igaunijas tiesību akti.
- 3.6. Apdrošinājumaņēmējs var pieprasīt, lai Seesam izdod aizvietošanas polisi un apdrošinājumaņēmēja rakstveidā vai formātā, ko var rakstiski atveidot, iesniegtās deklarācijas par nodomu kopiju. Legitīmu interešu gadījumā apdrošinājumaņēmējs var arī pieprasīt izsniegt Seesam rīcībā esošos datus un ar apdrošinājumaņēmēja apdrošināšanas līgumu saistīto dokumentu kopijas, ja apdrošinājumaņēmējs pierāda, ka dati vai dokumenti ir vākti vai sagatavoti apdrošinājumaņēmēja interesēs vai ja dokumenti un dati norāda tiesiskās attiecības vai darījuma sagatavošanu starp apdrošinājumaņēmēju un Seesam.

4. PAZIŅOJUMU SŪTĪŠANA UN IERAKSTĪŠANA

- 4.1. Jebkurš un visi apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātās personas un labuma guvēja paziņojumi, kas jāsniedz Seesam saskaņā ar apdrošināšanas līgumu vai tiesību aktiem, kā arī jebkurš un visi ar apdrošināšanas līgumu saistītie pieteikumi un piekrišanas jānosūta Seesam rakstveidā vai formātā, ko var rakstiski atveidot, ja vien nav panākta cita vienošanās.
- 4.2. Polisi un citus ar apdrošināšanas līgumu saistītos dokumentus Seesam nodod vai nosūta uz apdrošināšanas līgumā ar Seesam norādītā apdrošinājumaņēmēja pasta adresi vai nosūtīto e-pasta adresi.
- 4.3. Jebkurus un visus paziņojumus, ko Seesam sniedz apdrošinājumaņēmējam, apdrošinātajai personai, labuma guvējam vai ķīlasņēmējam saskaņā ar apdrošināšanas līgumu vai tiesību aktiem, Seesam nosūta rakstveidā vai formātā, ko var rakstiski atveidot, uz apdrošinājumaņēmēja norādīto kontaktadresi. Seesam publicē vispārējus publiskus paziņojumus vietnē www.seesam.ee vai ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību.
- 4.4. Seesam ir tiesības ierakstīt jebkuru un visus paziņojumus un citas darbības, kas tam sniegtas, izmantojot saziņas līdzekļus, un nepieciešamības gadījumā izmantot attiecīgos ierakstus, lai pierādītu apdrošinājumaņēmēja vai citu ar apdrošināšanas līgumu saistītu personu deklarācijas par nodomu un darbības.

5. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANA UN GROZĪŠANA

- 5.1. Apdrošināšanas līgums ir noslēgts, ja apdrošinājumaņēmējs ir izpildījis vienu no šādiem noteikumiem:
 - 5.1.1. apdrošinājumaņēmējs formātā, ko var rakstiski atveidot, ir nosūtījis Seesam savu piekrišanu apdrošināšanas līguma noslēgšanai;
 - 5.1.2. apdrošinājumaņēmējs ir samaksājis Seesam pirmo apdrošināšanas prēmiju;
 - 5.1.3. apdrošinājumaņēmējs ir izpildījis citu apdrošināšanas līgumā noteikto noteikumu.
- 5.2. Seesam izsniedz apdrošinājumaņēmējam Seesam parakstītu polisi, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu. Paraksts uz polises var būt ar roku rakstīts, digitāls vai mehāniski reproducēts. Seesam polisi var nodot apdrošinājumaņēmējam vai nosūtīt to apdrošinājumaņēmējam pa pastu vai elektroniski.
- 5.3. Seesam nosūta apdrošinājumaņēmējam tīmekļa vietnes adresi, kurā var iepazīties ar apdrošināšanas līguma standarta noteikumiem. Pēc apdrošinājumaņēmēja pieprasījuma Seesam ne vēlāk kā piedāvājuma nosūtīšanas brīdī iesniedz apdrošināšanas līgumam piemērojamos standarta noteikumus. Apdrošinājumaņēmējs var iepazīties ar apdrošināšanas noteikumiem Seesam birojās vai tīmekļa vietnē www.seesam.ee.
- 5.4. Ja apdrošinājumaņēmējs atbilst noteikumam, kas polisē norādīts kā apdrošināšanas līguma noslēgšanas priekšnoteikums, tiek pieņemts, ka apdrošinājumaņēmējs ir saņēmis polisi, iepazīties ar apdrošināšanas noteikumiem un tiem piekritis. Ja apdrošinājumaņēmējs polisi nesaņem vai nevar piekļūt apdrošināšanas noteikumiem, apdrošinājumaņēmējam par to nekavējoties jāpaziņo Seesam.
- 5.5. Lai grozītu apdrošināšanas līgumu, apdrošinājumaņēmējam jāiesniedz Seesam pieteikums formātā, ko var rakstiski atveidot. Apdrošināšanas līgums ir grozīts, ja Seesam ir izsniedzis jaunu polisi par grozījumiem un apdrošinājumaņēmējs ir izpildījis attiecīgajā dokumentā noteikto noteikumu, kas ir grozītā apdrošināšanas līguma izpildes priekšnoteikums.

6. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA STĀŠANĀS SPĒKĀ UN TERMIŅŠ

- 6.1. Apdrošināšanas līgums stājas spēkā ar līguma noslēgšanu, ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts cits izpildes nosacījums vai termiņš.
- 6.2. Apdrošināšanas segums ir spēkā uz apdrošināšanas perioda laiku, par kuru puses ir vienojušās un kas ir norādīts polisē, ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādi.
- 6.3. Apdrošināšanas līgumā var noteikt, ka apdrošināšanas segums sākas ar atpakaļejošu spēku pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas.
- 6.4. Apdrošināšanas līgumu slēdz uz noteiktu vai nenoteiktu laiku.
 - 6.4.1. Apdrošināšanas līgums uz noteiktu laiku ir spēkā no apdrošināšanas līguma noslēgšanas līdz norunātā apdrošināšanas perioda beigām, ja vien puses neizbeidz apdrošināšanas līgumu agrāk saskaņā ar Vispārīgajos līguma noteikumos noteikto apdrošināšanas līguma anulēšanas pamatojumu (skatīt 26. nodaļu).

6.4.2. Apdrošināšanas līgums, kas noslēgts uz nenoteiktu laiku, pēc apdrošināšanas perioda beigām paliek spēkā uz citu apdrošināšanas periodu, ja vien puses neizbeidz apdrošināšanas līgumu, pamatojoties uz Vispārīgajos līguma noteikumos noteikto apdrošināšanas līguma anulēšanas pamatojumu (skatīt 26.3. punktu). Ja apdrošināšanas noteikumi ir mainījušies, salīdzinot ar iepriekšējo apdrošināšanas periodu, Seesam nosūta apdrošinājuma ņēmējam jaunus apdrošināšanas noteikumus. Ja apdrošinājuma ņēmējs nepiekrīt jaunajiem apdrošināšanas noteikumiem, viņam ir tiesības anulēt līgumu saskaņā ar 26.3. punktu.

7. LABUMA GUVĒJA NORĀDĪŠANA

- 7.1. Labuma guvējs tiek norādīts un mainīts apdrošināšanas līgumā, apdrošinājuma ņēmējam un Seesam par to vienojoties. Polisē norāda labuma guvēju. Ja apdrošinājuma ņēmējs un apdrošinātā persona nav viena un tā pati persona, labuma guvēja maiņai ir nepieciešama apdrošinātās personas rakstiska piekrišana.
- 7.2. Ja labuma guvējs zaudē tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību no labuma guvēja atkarīgu apstākļu dēļ vai ja labuma guvējs ir miris vai likvidēts pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, uzskatāms, ka labuma guvējs nav norādīts.

8. APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS MAKSĀJUMS

- 8.1. Apdrošinājuma ņēmējs apdrošināšanas prēmijas maksā Seesam polisē vai rēķinos norādītajā termiņā un apmērā.
- 8.2. Apdrošinājuma ņēmējs polisē vai rēķinos norādītās apdrošināšanas prēmijas samaksā līdz noteiktajam termiņam neatkarīgi no tā, vai Seesam ir nosūtījis apdrošinājuma ņēmējam atgādinājumu vai rēķinu.

9. PIRMĀS APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS MAKSĀJUMA KAVĒŠANA

- 9.1. Ja apdrošinājuma ņēmējs 14 dienu laikā pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju vai pirmo iemaksu, Seesam var atteikties no apdrošināšanas līguma līdz maksājuma veikšanai (26.12. punkts).
- 9.2. Ja triju mēnešu laikā pēc apdrošināšanas prēmijas termiņa iestāšanās Seesam nav vērsies tiesā ar prasību par apdrošināšanas prēmijas samaksu, tiek pieņemts, ka Seesam ir atteicies no apdrošināšanas līguma.
- 9.3. Ja līdz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdim apdrošināšanas prēmija vai pirmā iemaksa nav samaksāta, Seesam tiek atbrīvots no pienākuma izpildes.
- 9.4. 9.1.–9.3. punktu piemēro, ja pirmās apdrošināšanas prēmijas samaksa nav apdrošināšanas līguma noslēgšanas priekšnoteikums saskaņā ar 5.1. punktu.

10. NĀKAMO APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJU MAKSĀJUMA KAVĒŠANA

- 10.1. Ja apdrošinājuma ņēmējs noteiktajā termiņā nesamaksā otro vai nākamo iemaksu, Seesam piešķir apdrošinājuma ņēmējam vismaz divu nedēļu papildu termiņu, bet būvdarbu apdrošināšanas gadījumā – viena mēneša papildu samaksas termiņu.
- 10.2. Ja Seesam ir devis papildu termiņu apdrošināšanas prēmijas samaksai un apdrošināšanas gadījums iestājas pēc termiņa beigām, bet apdrošinājuma ņēmējs līdz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdim nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju, Seesam tiek atbrīvots no pienākuma izpildes, ja vien apdrošināšanas prēmijas nesamaksāšana nav notikusi no apdrošinājuma ņēmēja neatkarīgu apstākļu dēļ.
- 10.3. Ja Seesam ir devis papildu termiņu apdrošināšanas prēmijas samaksai un apdrošinājuma ņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju termiņa laikā, Seesam var anulēt apdrošināšanas līgumu bez iepriekšēja brīdinājuma. Seesam 10.1. punktā norādītajā paziņojumā var arī norādīt, ka tas uzskata apdrošināšanas līgumu par anulētu pēc termiņa beigām, ja vien apdrošinājuma ņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju termiņā (26.11. punkts).
- 10.4. Ja apdrošinājuma ņēmējs apdrošināšanas prēmiju samaksā viena mēneša laikā pēc apdrošināšanas līguma anulēšanas vai samaksai noteiktā papildu termiņa beigām un pirms maksājuma nav iestājies apdrošināšanas gadījums, apdrošināšanas līgums nav uzskatāms par anulētu 10.3. punktā noteiktajā gadījumā.

11. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJAM LĪDZVĒRTĪGA PERSONA

- 11.1. Apdrošinājuma ņēmējam ir līdzvērtīgas šādas personas:
- 11.1.1. apdrošinātā persona;
 - 11.1.2. apdrošināšanas objekta tiesiskais valdītājs;
 - 11.1.3. personas, kuras lieto vai tur apdrošināšanas objektu ar apdrošinājuma ņēmēja, apdrošinātās personas vai objekta tiesiskā valdītāja piekrišanu;
 - 11.1.4. apdrošinājuma ņēmēja vai apdrošinātās personas likumīgie vai faktiskie ģimenes locekļi;
 - 11.1.5. personas, kurām, pamatojoties uz likumu, citu līgumu (t. sk. darba līgumu) vai citām tiesiskajām attiecībām, ir pienākums ievērot lietošanas, drošības, bojājumu novēršanas un ierobežošanas, glābšanas u. c. prasības.
- 11.2. Apdrošinājuma ņēmējs apdrošinājuma ņēmējam līdzvērtīgas personas iepazīstina ar no apdrošināšanas līguma izrietošām saistībām un izskaidro tās, galvenokārt drošības prasību ievērošanu. Tiek pieņemts, ka apdrošinājuma ņēmējs ir iepazīstinājis ar saistībām, kas izriet no apdrošināšanas līguma, un izskaidrojis tās 11.1. punktā minētajām personām.
- 11.3. Apdrošināšanas līgumā paredzēto saistību nepildīšana, ko veic 11.1. punktā minētās personas, ir uzskatāma par apdrošinājuma ņēmēja izdarītu apdrošināšanas līguma pārkāpumu, un tiek pieņemts, ka šī apdrošinājuma ņēmēja pārkāpuma pamatā ir vaina. Iepriekšminētajā gadījumā Seesam ir tiesības daļēji vai pilnībā atteikties izpildīt apdrošināšanas līgumu saskaņā ar 23. nodaļu.
- 11.4. Ja iestājas apdrošināšanas gadījums vai ja Seesam nevar pārliecināties par savu izpildes pienākumu, jo apdrošinājuma ņēmējam līdzvērtīgās personas nav izpildījušas apdrošināšanas līgumā paredzētās saistības, tāpēc ka apdrošinājuma ņēmējs nav paziņojis apdrošinājuma ņēmējam līdzvērtīgām personām par saistībām, kas izriet no apdrošināšanas līguma, pamatojoties uz šo noteikumu nosacījumiem, Seesam ir tiesības daļēji vai pilnībā atteikties izpildīt apdrošināšanas līgumu saskaņā ar 23. nodaļu.
- 11.5. Seesam ir no likuma izrietošās tiesības izmantot regresu tiesības (24. nodaļa) pret apdrošinājuma ņēmējam līdzvērtīgu personu (izņemot apdrošināto personu), kura nodarījusi zaudējumus, Seesam atlīdzinātā zaudējuma summas apmērā.

12. SEESAM PAZIŅOŠANAS PIENĀKUMS

- 12.1. Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā mainās Seesam nosaukums, juridiskā forma, adrese vai biroja, kurā noslēgts apdrošināšanas līgums, vai apdrošināšanas uzraudzības institūcijas adrese, Seesam par to paziņo apdrošinājuma ņēmējam formātā, ko var rakstiski atveidot, vai publicē paziņojumu tīmekļa vietnē www.seesam.ee.

13. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA PAZIŅOŠANAS PIENĀKUMS PIRMS APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANAS

- 13.1. Apdrošinājuma ņēmējam pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas ir jāsniedz Seesam patiesa un pilnīga informācija par jebkuriem un visiem apdrošinājuma ņēmējam zināmiem svarīgiem apstākļiem (t. sk. informāciju, par kuru Seesam nav jautājis, aizpildot anketu), kas sava rakstura dēļ varētu ietekmēt Seesam lēmumu par apdrošināšanas līguma slēgšanu vai lēmumu noteikt noteiktus priekšnoteikumus apdrošināšanas līguma noslēgšanai. Apdrošinājuma ņēmējs pilda paziņošanas pienākumu arī tad, ja pieņem, ka attiecīgais apstāklis Seesam jau varētu būt zināms.
- 13.2. Pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas Seesam var iesniegt apdrošinājuma ņēmējam anketu par svarīgiem apstākļiem formātā, ko var rakstiski atveidot, uz kuru apdrošinājuma ņēmējam ir jāatbild formātā, ko var rakstiski atveidot.

14. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA PAZIŅOŠANAS PIENĀKUMS PĒC APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANAS

- 14.1. Apdrošinājuma ņēmējam nekavējoties jāpaziņo Seesam, ja apdrošināšanas līguma darbības laikā:
- 14.1.1. notikušas izmaiņas nozīmīgos apstākļos (t. sk. svarīgi apstākļi, par kuriem Seesam nav jautājis, aizpildot anketu). Piemēram, mainījies apdrošinātā īpašuma lietošanas mērķis, mainījusies uzņēmējdarbības vide, kas ietekmē apdrošināto īpašumu, utt.;

- 14.1.2. ir notikušas izmaiņas apdrošināšanas līgumā norādītajos datos;
- 14.1.3. ir palielinājies apdrošinātais risks;
- 14.1.4. apdrošināšanas objekts ir nodots;
- 14.1.5. reģistrētais nekustamais īpašums, kurā atrodas apdrošinātie būvdarbi, ir apgrūtināts ar hipotēku.

15. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA PAZIŅOŠANAS PIENĀKUMA PĀRKĀPŠANAS SEKAS

- 15.1. Ja apdrošinājuma ņēmējs nav paziņojis Seesam par svarīgiem apstākļiem, pārkāpjot 13.–14. nodaļā noteiktās prasības, vai ir sniedzis nepatiesu informāciju vai tīši izvairījies no paziņošanas par svarīgu apstākli Seesam, Seesam var atkāpties no apdrošināšanas līguma (26.13. punkts) viena mēneša laikā no brīža, kad tas uzzināja vai tam bija jāuzzina par paziņošanas pienākuma pārkāpumu, ja vien:
 - 15.1.1. Seesam jau zināja par apstākli, par kuru tam netika paziņots;
 - 15.1.2. Seesam zināja, ka apdrošinājuma ņēmēja sniegtā informācija ir nepatiesa;
 - 15.1.3. apdrošinājuma ņēmējs nav vainīgs paziņošanas pienākuma pārkāpumā;
 - 15.1.4. apstāklis, par kuru apdrošinājuma ņēmējs nav paziņojis vai par kuru viņš sniedzis nepatiesu informāciju, pagājis pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;
 - 15.1.5. Seesam ir atteicies no savām tiesībām atkāpties no apdrošināšanas līguma.
- 15.2. Ja saskaņā ar 15.1. punktu Seesam nav tiesību atkāpties no apdrošināšanas līguma, Seesam var pieprasīt, lai apdrošinājuma ņēmējs, sākot no norunātā apdrošināšanas perioda, samaksā lielāku apdrošināšanas prēmiju viena mēneša laikā no brīža, kad Seesam uzzināja par apdrošinājuma ņēmēja paziņošanas pienākuma pārkāpumu.
- 15.3. Ja Seesam palielina apdrošināšanas prēmiju, nemainot apdrošināšanas segumu, apdrošinājuma ņēmējs var anulēt apdrošināšanas līgumu līdz apdrošināšanas prēmijas palielināšanas brīdim, paziņojot par to Seesam viena mēneša laikā pēc Seesam paziņojuma par apdrošināšanas prēmijas palielināšanu saņemšanas (26.17. punkts).
- 15.4. Ja Seesam atkāpjas no apdrošināšanas līguma saskaņā ar 15.1. punktu, Seesam ir jāpilda no apdrošināšanas līguma izrietošie pienākumi, ja apdrošināšanas gadījums iestājies pirms atkāpšanās no apdrošināšanas līguma un apstāklis, par kuru apdrošinājuma ņēmējs nav paziņojis Seesam, nav ietekmējis apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. Konstatējot Seesam izpildes pienākuma esamību, tiek ņemta vērā arī samaksāto apdrošināšanas prēmiju attiecība pret apdrošināšanas prēmijām, kas būtu maksājamas, ja par apstākli būtu paziņots.
- 15.5. 15.1.–15.2. punkts neizslēdz Seesam tiesības uz apdrošināšanas līguma atzīšanu par spēkā neesošu krāpšanas dēļ.

16. TREŠĀS PERSONAS RISKU APDROŠINĀŠANA, ZEMAPDROŠINĀŠANA, VIRSAPDROŠINĀŠANA, VAIRĀKKĀRTĒJA APDROŠINĀŠANA UN KOPAPDROŠINĀŠANA

- 16.1. Ja tiek apdrošināts ar trešo personu saistīts apdrošināšanas risks, trešajai personai ir tiesības pieprasīt no Seesam apdrošināšanas līguma un visu ar to saistīto tiesību izpildi. Trešā persona ar šīm tiesībām nedrīkst rīkoties bez apdrošinājuma ņēmēja piekrišanas.
- 16.2. Ja apdrošinājuma ņēmējs nav apdrošinātā persona, apdrošinājuma ņēmējam nav tiesību pieprasīt Seesam apdrošināšanas līguma izpildi, ja vien apdrošinājuma ņēmējs nepierāda, ka apdrošinātā persona tam piekritusi.
- 16.3. Zemapdrošināšana ir situācija, kad apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošinājuma vērtību apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī. Šādā gadījumā Seesam ir atbildīgs par zaudējumu proporcionāli apdrošinājuma summas attiecībai pret apdrošinājuma vērtību apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī. Zemapdrošināšanas gadījumā tiek piemērota formula: zaudējuma summa x apdrošinājuma summa / apdrošinājuma vērtība - pašrisks = apdrošināšanas atlīdzība.
- 16.4. Virsaprošināšana ir situācija, kad apdrošinājuma summa ievērojami pārsniedz apdrošinājuma vērtību.
- 16.5. Zemapdrošināšanas un virsaprošināšanas gadījumā apdrošinājuma ņēmējam pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās ir tiesības iesniegt Seesam pieteikumu, lai saskaņotu apdrošinājuma summu un apdrošinājuma vērtību apdrošināšanas līgumā. Lai novērstu zemapdrošināšanu, apdrošinājuma ņēmējam ir jāmaksā Seesam papildu apdrošināšanas prēmija, lai grozītu apdrošināšanas līgumu. Lai novērstu virsaprošināšanu, apdrošinājuma ņēmējam ir tiesības prasīt apdrošināšanas līguma apdrošinājuma summas samazināšanu līdz ar attiecīgu apdrošināšanas prēmijas samazinājumu.

- 16.6. Ja pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās atklājas, ka apdrošināšanas objekts ir bijis nepietiekami apdrošināts, apdrošināšanas atlīdzības apmēru aprēķina, pamatojoties uz šo noteikumu 16.3. punktā noteikto principu, neatkarīgi no tā, vai apdrošinājuma ņēmējs ir vai nav samaksājis papildu apdrošināšanas prēmiju.
- 16.7. Vairākkārtēja apdrošināšana ir situācija, kad apdrošinājuma ņēmējs apdrošina vienu un to pašu apdrošināto risku pie vairākiem apdrošinātājiem un apdrošinātāju izmaksājamo apdrošināšanas atlīdzību kopsumma pārsniegtu zaudējumu apmēru vai apdrošinājuma summas kopā pārsniegtu apdrošinājuma vērtību.
- 16.7.1. Vairākkārtējas apdrošināšanas gadījumā izpildes pienākums ir katram apdrošinātājam saskaņā ar savu apdrošināšanas līgumu, bet kopējā apdrošinājuma ņēmēja pieprasītā atlīdzība no visiem apdrošinātājiem nedrīkst pārsniegt faktisko zaudējumu apmēru.
- 16.7.2. Vairākkārtējas apdrošināšanas gadījumā apdrošinājuma ņēmējs var anulēt vēlāk noslēgto apdrošināšanas līgumu vai pieprasīt Seesam samazināt apdrošināšanas prēmiju un apdrošinājuma summu līdz summai, ko nesedz iepriekš noslēgtais apdrošināšanas līgums. Konkrētajā gadījumā apdrošināšanas līgums uzskatāms par anulētu vai apdrošinājuma summa un apdrošināšanas prēmija uzskatāma par samazinātu līdz tā apdrošināšanas perioda beigām, kurā iesniegts paziņojums par apdrošinājuma summas un apdrošināšanas prēmijas anulēšanu vai samazināšanu (26.15. punkts).
- 16.8. Ar kopapdrošināšanu saprot situāciju, kad viena un tā pati apdrošināšana vai ar to pašu īpašumu saistīto apdrošināto risku apdrošināšana noteiktajās daļās tiek sadalīta starp vairākiem apdrošinātājiem un katram apdrošinātājam ir jāmaksā tikai apdrošināšanas atlīdzība proporcionāli savai daļai.
- 16.8.1. Kopapdrošināšanas gadījumā katram apdrošinātājam ir jāatlīdzina zaudējumi proporcionāli savai norunātajai daļai. Apdrošināšanas līgumā norāda vadošo apdrošinātāju, kas zaudējumu novērtēšanas laikā darbojas kā visu kopapdrošinātāju pārstāvis.

17. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTA NODOŠANAPĀRKĀPŠANAS SEKAS

- 17.1. Par apdrošināšanas objekta nodošanu objekta nodevējam vai pārņēmējam nekavējoties jāpaziņo Seesam.
- 17.2. Ja apdrošinājuma ņēmējs nodod apdrošināšanas objektu, visas no apdrošināšanas līguma izrietošās apdrošinājuma ņēmēja tiesības un pienākumi (t. sk. tiesības uz apdrošināšanas prēmijas atmaksu), izņemot tiesības un pienākumus, kas radušies pirms apdrošināšanas objekta nodošanas, pāriet objekta pārņēmējam.
- 17.3. Apdrošinājuma ņēmēja tiesības un pienākumi, kas izriet no apdrošināšanas līguma, nav uzskatāmi par nodotiem attiecībā uz Seesam, pirms Seesam uzzināja par apdrošināšanas objekta nodošanu.
- 17.4. Ja Seesam nesaņem pienācīgu paziņojumu par objekta nodošanu, Seesam tiek atbrīvots no pienākuma izpildes, ja apdrošināšanas gadījums iestājas vairāk nekā vienu mēnesi pēc brīža, kad Seesam bija jāsaņem attiecīgais paziņojums.

18. APDROŠINĀTĀ RISKĀ PALIELINĀJUMS

- 18.1. Apdrošinājuma ņēmējs pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas bez Seesam iepriekšējas rakstiskas vai formātā, ko var rakstiski atveidot, sniegtas piekrišanas nedrīkst palielināt apdrošināto risku vai pieļaut, ka apdrošinājuma ņēmējam līdzvērtīgas personas palielina apdrošināto risku (11.1. punkts).
- 18.2. Apdrošinājuma ņēmējam nekavējoties jāpaziņo Seesam par apdrošinātā riska palielinājumu, pat ja apdrošinātā riska palielināšanos izraisījuši vispārzināmi apstākļi, kas neietekmē tikai šī apdrošinājuma ņēmēja apdrošināto risku.
- 18.3. Paziņojumam par apdrošinātā riska iespējamības palielināšanos un apdrošinātā riska palielināšanas aizliegumu Seesam piemēro attiecīgās saistību tiesību likuma normas.
- 18.4. Atšķirībā no 18.3. punktā noteiktajiem noteikumiem, ja apdrošināšanas līguma darbības laikā apdrošinātais risks palielinās vai apdrošinājuma ņēmējs ir palielinājis apdrošinātā riska iespējamību, Seesam var dot termiņu papildu drošības prasību ieviešanai, lai samazinātu apdrošinātā riska iespējamību. Ja apdrošinājuma ņēmējs nesamazina apdrošinātā riska iespējamību līdz noteiktajam termiņam, Seesam var anulēt apdrošināšanas līgumu pēc termiņa beigām (26.5.3. un 26.5.6. punkts).
- 18.5. Atšķirībā no 18.3. punktā noteiktajiem noteikumiem, apdrošinājuma ņēmējs var anulēt apdrošināšanas līgumu pēc paziņojuma saņemšanas par papildu drošības prasību ieviešanu, ja apdrošinājuma ņēmējs vienu mēnesi iepriekš paziņo Seesam par apdrošināšanas līguma anulēšanu. Ja apdrošinājuma ņēmējs nav anulējis apdrošināšanas līgumu termiņa laikā un ir ievērojis papildu drošības prasības, papildu drošības prasības ir uzskatāmas par apdrošināšanas līguma sastāvdaļu (26.16. punkts).

18.6. Līguma darbības laikā un zaudējumu novērtēšanas laikā Seesam ir tiesības pārbaudīt apdrošināšanas objekta stāvokli, atbilstību drošības prasībām, apdrošinātā riska palielinājumu un citus ar apdrošināto personu un objektu saistītus apstākļus.

19. ATBILSTĪBA DROŠĪBAS PRASĪBĀM

19.1. Apdrošinājumaņēmējam ir jāpilda visi pienākumi un jāievēro visas apdrošināšanas līgumā noteiktās drošības prasības, kā arī jāievēro visi apdrošināšanas līguma izpildei nepieciešamie tiesību akti, kas nosaka norādījumus par:

19.1.1. apdrošināšanas objektu glabāšanu, lietošanu un drošības nodrošināšanu;

19.1.2. nelaimes gadījumu un slimību novēršanu saistībā ar apdrošinātām personām;

19.1.3. apdrošināto personu un objektu apdrošināšanas gadījumu novēršanu un zaudējumu samazināšanu.

19.2. Apdrošinājumaņēmējam ir jāievēro pienācīga rūpība, jāievēro apdrošināšanas noteikumos noteiktās/saskaņotās drošības prasības un jārīkojas apdomīgi un ar normālu rūpību, lai novērstu nelabvēlīgas sekas attiecībā uz apdrošināšanas objektu.

19.3. Apdrošināšanas līguma darbības laikā un zaudējumu novērtēšanas gaitā Seesam ir tiesības pārbaudīt apdrošināšanas objekta stāvokli, atbilstību drošības prasībām, apdrošinātā riska palielinājumu un citus ar apdrošināto personu un objektu saistītus apstākļus.

20. APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMA IESTĀŠANĀS

20.1. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinājumaņēmējam atkarībā no apdrošināšanas gadījuma rakstura, galvenokārt ugunsgrēka, zādzības, laupīšanas, vandālisma vai cita likumpārkāpuma gadījumā, nekavējoties jāziņo policijai, glābšanas pārvaldei vai citai iestādei, kas veic glābšanas darbus vai izmeklē apdrošināšanas gadījuma apstākļus, un jāļauj noskaidrot ar apdrošināšanas gadījumu saistītos apstākļus.

20.2. Apdrošinājumaņēmējam nekavējoties jāpaziņo Seesam par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. Paziņojumu var iesniegt Seesam rakstveidā, formātā, ko var rakstiski atveidot, vai mutiski. Paziņojumā jābūt informācijai vismaz par notikuma vietu, bojāto objektu, apdrošināšanas gadījuma iestāšanās datumu un zināmajiem apdrošināšanas gadījuma apstākļiem, kā arī paziņojuma nosūtītāju (kontaktālrūnis un adrese).

20.3. Seesam pienākums izpildīt apdrošināšanas līgumu kļūst piedzenams, pabeidzot apdrošināšanas gadījuma iestāšanās un Seesam izpildes apjoma identificēšanai nepieciešamās darbības (skatīt 21.2. un 21.3. punktu).

20.4. Persona, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību, iesniedz Seesam zaudējumu pieteikumu ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās vai uzzināšanas par to.

20.5. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinājumaņēmējam ir jāveic visi iespējamie līdzekļi turpmākai zaudējuma ierobežošanai, iespējamo papildu zaudējumu samazināšanai un apdrošināšanas gadījuma apstākļu un iemeslu, zaudējuma apmēra, kaitējuma nodarītāja un liecinieku noskaidrošanai.

20.6. Pirms zaudējuma apmēra un apdrošināšanas gadījuma apstākļu noteikšanas apdrošinājumaņēmējs bez Seesam piekrišanas nedrīkst veikt nekādas izmaiņas bojātajā objektā vai notikuma vietā, kas var ietekmēt zaudējuma iemesla vai zaudējuma apmēra noteikšanu. Izmaiņas var veikt tikai, lai novērstu jau radītos zaudējumus vai zaudējumu pieaugumu, vai ja izmaiņas ir sabiedrības interesēs. Pirms izmaiņu veikšanas apdrošinājumaņēmējam, ja iespējams, jālūdz Seesam atļauja.

20.7. Apdrošinājumaņēmējam nekavējoties jāsniedz Seesam patiesa un pilnīga informācija par apdrošināšanas gadījuma apstākļiem, zaudējuma apmēru un personām, kuras, iespējams, nodarījušas kaitējumu.

20.8. Apdrošinājumaņēmējam ir jāļauj Seesam nekavējoties apskatīt notikuma vietu un bojāto objektu.

20.9. Attiecībā uz apdrošināšanas gadījuma apstākļiem apdrošinājumaņēmējam pēc Seesam pieprasījuma ir jāiesniedz Seesam dokumenti, mutiski un rakstiski paskaidrojumi, jāatbild uz jautājumiem par apdrošināšanas gadījumu un jāpiedalās notikuma vietas vai bojātā objekta apskatē. Dokumentu saraksta paraugu Seesam iesniedz apdrošināšanas klases noteikumos vai atsevišķā dokumentā.

20.10. Apdrošinājumaņēmējam ir jānodrošina, lai apdrošinājumaņēmējam līdzvērtīgas personas (11.1. punkts) atbilstu 20.1.–20.2. un 20.4.–20.9. punktam.

20.11. Pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās katra puse var anulēt līgumu viena mēneša laikā pēc Seesam pieņemtā lēmuma par zaudējumu atlīdzināšanu uzzināšanas, par to brīdinot otru līguma pusi vienu mēnesi iepriekš (26.4. punkts).

21. ZAUDĒJUMU NOVĒRTĒŠANA

- 21.1. Zaudējumu novērtēšana sastāv no darbību kopuma, ko Seesam veic pēc paziņojuma par zaudējumu gadījumu saņemšanas ar mērķi identificēt apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, Seesam izpildes pienākumu un tā apmēru.
- 21.2. Pēc paziņojuma par zaudējumiem saņemšanas Seesam vai tā nozīmēta persona veiks zaudējumu novērtēšanu. Seesam veic zaudējumu novērtēšanu, ievērojot labas ticības un saprātīguma principu. Seesam izpildes pienākums kļūst piedzenams, kad zaudējumu novērtēšanā ir veiktas visas apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, Seesam izpildes pienākuma un to apmēra identificēšanai nepieciešamās darbības.
- 21.3. Seesam ir pienākums pabeigt zaudējumu novērtēšanu ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc visu tai nepieciešamo datu un dokumentu saņemšanas, ievērojot 21.3.1.–21.3.2. punktus noteiktos izņēmumus.
- 21.3.1. Ja saistībā ar apdrošināšanas gadījumu ir uzsākts civilprocess, kriminālprocess vai likumpārkāpums, kura gaitā tiek noskaidroti apstākļi, kas ir būtiski Seesam izpildes pienākuma pastāvēšanai vai tā apmēram, Seesam ir jāpabeidz zaudējumu novērtēšana ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc tam, kad uzzināja lēmumu par attiecīgās tiesvedības apturēšanu vai izbeigšanu vai uzzināja par spēkā stājušos tiesas spriedumu, vai uzzināja par citas amatpersonas vai institūcijas, kurai ir attiecīgas tiesības, lēmumu.
- 21.3.2. Ja apdrošināšanas klases noteikumos zaudējumu novērtēšanas pabeigšanai ir noteikts cits termiņš, tiek piemērots šis termiņš.
- 21.4. Ja Seesam nav pabeidzis zaudējumu novērtēšanu 21.3.–21.3.2. punktā noteiktajā termiņā, bet apdrošināšanas gadījuma iestāšanās ir pierādīta, apdrošinājumaņēmējs var pieprasīt Seesam samaksāt naudu tādā apmērā, kas atbilst līdz tam noteiktajam izpildes pienākumam. Ja zaudējumu novērtēšanas pabeigšanu kavē no apdrošinājumaņēmēja atkarīgi apstākļi, zaudējumu novērtēšanas izpildes termiņa gaita uz šo laiku apstājas.
- 21.5. Ja Seesam ir radies saistību izpildes pienākums, Seesam nav pienākuma izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, pirms persona, kas ir tiesīga saņemt apdrošināšanas atlīdzību (t. i., polisē norādītais apdrošinājumaņēmējs vai labuma guvējs), nav paziņojusi Seesam apdrošināšanas atlīdzības saņēmēja vārdu un norēķinu konta numuru.
- 21.6. Atlīdzinot zaudējumus, Seesam ir tiesības pieprasīt, lai īpašuma tiesības uz iznīcinātā objekta atliekām tiktu nodotas Seesam, kā arī īpašuma tiesības uz objektu, kas nozaudēts vai nelikumīgi izgājis no personas tiesiskā valdījuma (piemēram, zādzība, laupīšana), apdrošināšanas gadījuma rezultātā tiek nodotas Seesam. Līdz objekta vai objekta īpašuma tiesību nodošanai Seesam, Seesam ir tiesības apturēt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai samazināt apdrošināšanas atlīdzību par attiecīgā objekta parasto (tirgus) vērtību.
- 21.7. Ja Seesam ir atlīdzinājis no personas valdījuma nelikumīgi izgājuša objekta vērtību (piemēram, zādzība, laupīšana) un tas tiek atrasts vēlāk, apdrošinājumaņēmējam ir pienākums nekavējoties informēt Seesam par objekta atrašanu vai objekta atrašanās vietas noskaidrošanu.
- 21.8. Ja starp Seesam un apdrošinājumaņēmēju rodas strīds par Seesam izpildes pienākumu vai tā apjomu, viņi var rakstiski vienoties par eksperta vai ekspertu grupas nozīmēšanu ekspertu novērtējuma iegūšanai un personu, kas sedz eksperta vērtējuma izmaksas.

22. ATLĪDZINĀŠANAS VEIDS UN APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS APRĒĶINĀŠANA

- 22.1. Atlīdzināšana tiek veikta apdrošināšanas klases noteikumos paredzētajā kārtībā un apmērā.
- 22.2. Ja ar atlīdzināšanu saistītais jautājums nav reglamentēts apdrošināšanas klases noteikumos, uz neregulētajiem jautājumiem attiecas šajos noteikumos paredzētie vispārīgie atlīdzināšanas principi.
- 22.3. Apdrošināšanas objekts tiek remontēts vai aizstāts saskaņā ar saprātīgiem nosacījumiem, t. i., apdrošinājumaņēmējam pēc iespējas jāizvēlas izdevīgākā iespēja.
- 22.4. Seesam nav pienākuma atjaunot bojāto objektu vai aizstāt iznīcināto objektu.
- 22.5. Lai noskaidrotu saprātīgu zaudējumu apmēru, Seesam ir tiesības noteikt būvniecības vai remonta uzņēmumu, kuram apdrošinājumaņēmējam ir jāuzrāda bojātais objekts. Norādot būvniecības vai remonta uzņēmumu, Seesam neuzņemas pienākumu veikt objekta remontu norādītajā būvniecības vai remonta uzņēmumā vai atbildību par veicamā darba kvalitāti.
- 22.6. Seesam vienmēr izmaksā apdrošināšanas atlīdzību personai, kurai ir tiesības to saņemt naudā.
- 22.7. Atšķirībā no 22.6. punkta noteikumiem, persona, kas ir tiesīga saņemt apdrošināšanas atlīdzību, un Seesam var vienoties, ka Seesam izmaksās apdrošināšanas atlīdzību būvniecības vai remonta uzņēmumam, kas atjauno bojāto objektu, ja pastāv visi šie nosacījumi:

- 22.7.1. apdrošinājuma ņēmējs bez Seesam līdzdalības slēdz pakalpojumu līgumu ar būvniecības vai remonta uzņēmumu, kas atjauno vai remontē bojāto objektu;
 - 22.7.2. Seesam nav atbildīgs par būvniecības vai remonta uzņēmuma darba kvalitāti vai citiem iespējamām pakalpojumu līguma pārkāpumiem;
 - 22.7.3. ja Seesam un persona, kas ir tiesīga saņemt apdrošināšanas atlīdzību, ir vienojušies par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu būvniecības vai remonta uzņēmumam, Seesam izsniedz apdrošinājuma ņēmējam vai remonta vai būvniecības uzņēmumam garantijas vēstuli;
 - 22.7.4. apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums izmaksāt remonta vai būvniecības uzņēmumam starpību starp Seesam izmaksājamo apdrošināšanas atlīdzību un aprēķinu, kas ir par pamatu atlīdzināšanai.
- 22.8. Ja persona, kas ir tiesīga saņemt apdrošināšanas atlīdzību, un Seesam nepanāk vienošanos par apdrošināšanas objekta remontu, Seesam apdrošināšanas atlīdzību apdrošinātajai personai izmaksā naudā, pamatojoties uz izdevīgāko aprēķinu vai piedāvājumu.
- 22.9. Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, Seesam ir tiesības no zaudējumu summas un atlīdzināmās izmaksas ieturēt:
- 22.9.1. polisē vai apdrošināšanas klases noteikumos norādīto pašrisku un
 - 22.9.2. līdz norunātā

23. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS SAMAZINĀŠANA UN ATTEIKŠANĀS TO IZMAKSĀT

- 23.1. Seesam ir tiesības samazināt apdrošināšanas atlīdzību vai atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja:
- 23.1.1. apdrošinājuma ņēmējs vai labuma guvējs izraisījis apdrošināšanas gadījumu rupjas neuzmanības dēļ vai tīši;
 - 23.1.2. apdrošinājuma ņēmējs ir pārkāpis pienākumu ievērot drošības prasības un nepalielināt apdrošināto risku un šis pārkāpums ir ietekmējis apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un Seesam izpildes pienākumu;
 - 23.1.3. apdrošinājuma ņēmējs savas vainas dēļ ir pārkāpis pienākumu, kas nav norādīts 23.1.2. punktā, un šis pārkāpums ir ietekmējis zaudējuma rašanos un tā apmēru;
 - 23.1.4. apdrošinājuma ņēmējs nav izpildījis pienākumu paziņot Seesam par apdrošinātā riska palielinājumu. Seesam tiek atbrīvots no izpildes pienākuma, ja apdrošināšanas gadījums iestājas vienu mēnesi pēc brīža, kad Seesam bija jāsaņem paziņojums, ja vien laikā, kad Seesam bija jāsaņem paziņojums, tas zināja vai tam bija jāzina par apdrošinātā riska iespējamības palielināšanos;
 - 23.1.5. apdrošinājuma ņēmējs tīši pārkāpis apdrošināšanas līgumā noteikto pienākumu, kas bija jāpilda pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās;
 - 23.1.6. apdrošinājuma ņēmējs rupjas neuzmanības dēļ ir pārkāpis pienākumu, kas attiecībā uz Seesam bija jāpilda pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, un šis pārkāpums ietekmēja apdrošināšanas gadījuma identificēšanu vai Seesam izpildes pienākumu;
 - 23.1.7. apdrošinājuma ņēmējs tīši vai rupjas neuzmanības dēļ nav Seesam iesniedzis datus un dokumentus, kas ļauj Seesam izmantot regresa tiesības (24.3. punkts);
 - 23.1.8. apdrošināšanas atlīdzības samazināšanai vai atteikumam izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību ir cits apdrošināšanas klases noteikumos norādītais pamats.
- 23.2. Seesam ir tiesības atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, ja maksājuma saņēmējs vai saistītā puse ir pakļauta Igaunijas Republikas valdības, Apvienoto Nāciju Organizācijas, Eiropas Savienības, Lielbritānijas vai Amerikas Savienoto Valstu noteiktai starptautiskai sankcijai.
- 23.3. Seesam, atsakoties izmaksāt vai samazinot apdrošināšanas atlīdzību, ņem vērā pārkāpuma smagumu un tā ietekmi uz zaudējuma rašanos.
- 23.4. Ja Seesam pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kļūst zināms par apdrošināšanas līguma pārkāpumu, Seesam ir tiesības daļēji vai pilnībā atgūt izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību, ja Seesam būtu atteicies izmaksāt vai būtu samazinājis apdrošināšanas atlīdzību, ja tas būtu zinājis par apdrošināšanas līguma pārkāpumu.
- 23.5. Seesam neatlīdzina zaudējumus, ko tieši vai netieši radījuši:

- 23.5.1. karš, pilsoņu karš, valsts apvērsums, militāra vai uzurpēta vara, sacelšanās, nemieri, dumpis, pilsoņu nemieri, revolūcija, terorisms, politisks bruņots konflikts, iebrukums, militārs konflikts, kara darbība vai militāra darbība, aktīvu nacionalizācija vai konfiskācija, vai rekvizīcija, vai jebkurš cits notikums, kas līdzīgs iepriekšminētajiem, vai jebkādi pasākumi, kas veikti, lai kontrolētu, novērstu, kavētu kādu no iepriekšminētajiem gadījumiem vai jebkādā veidā ir saistīti ar tiem;
 - 23.5.1.1. terorisms ir jebkura personas darbība vai draudi, kas rada vai draud radīt zaudējumus, vai kas ir radušies vai tiek uzskatīti par radītiem pilnībā vai daļēji politisku, reliģisku, ideoloģisku vai citu līdzīgu mērķu dēļ;
- 23.5.2. kodolreakcija, kodolstarojums/radiācija, kodolmateriālu izmantošana, atkritumi, kas radušies, izmantojot kodoldegvielu, kodolgalviņas vai citus kodolieročus, vai radioaktīvais piesārņojums;
- 23.5.3. magnētiskais vai elektromagnētiskais lauks;
- 23.5.4. azbests, sintētiskās vai mākslīgās minerālšķiedras, silīcija dioksīds vai toksisks pelējums;
- 23.5.5. cilvēka imūndeficīta vīruss (AIDS), hepatīts, govju sūkļveida encefalopātija (govju trakuma slimība), transmisīvās sūkļveida encefalopātijas, Kreicfelda-Jakoba slimība, skrepi slimība;
- 23.5.6. ģenētiski modificēts organisms (ĢMO);
- 23.5.7. ar datoru saistīti noziegumi vai kibernoziegumi;
- 23.5.8. datu, programmatūras vai datorprogrammu izmaiņassakarā ar elektronisko datu dzēšanu, iznīcināšanu vai bojāšanu vai to sākotnējās struktūras bojājumi vai bojājumi, kas nodarīti datiem, programmatūrai vai datorprogrammām sistēmas funkcionalitātes nepietiekamības, nepietiekamas pieejamības vai lietošanas vai piekļuves apjoma dēļ;
- 23.5.9. intelektuālā īpašuma tiesību, tostarp autortiesību un rūpnieciskā īpašuma tiesību, pārkāpums;
- 23.5.10. personas tiesību pārkāpums;
- 23.5.11. jebkādas konfidenciālas informācijas, personiskās informācijas, personas datu, tostarp biznesa noslēpumu, apstrādes metožu, klientu sarakstu, finanšu informācijas, kredītkaršu datu, veselības datu vai jebkuras citas nepubliciskas informācijas izpaušana vai pieejamības nodrošināšana;
- 23.5.12. zemes virsmas iegrimšana vai kustība;
- 23.5.13. kaitējums videi vai piesārņojums, ja tas ir negaidīts un pēkšņs;
- 23.5.14. ar kosmosu saistīti riski;
- 23.5.15. nepārvarama vara;
- 23.5.16. zaudējumi no darba vai uzņēmējdarbības pārtraukuma, kas radušies 23.5.1.–23.5.15. punktā norādīto iemeslu dēļ.

24. PRASĪBU NODOŠANA

- 24.1. Prasība par apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātās personas vai labuma guvēja zaudējumu atlīdzināšanu pret trešo personu (t. sk. apdrošinājumaņēmējam līdzvērtīgu personu) pāriet Seesam zaudējuma apmērā, ko atlīdzinājis Seesam (turpmāk regresa tiesības). Ja prasība ir iesniegta pret apdrošinājumaņēmēja augšupējo, lejupējo vai laulāto vai citu ģimenes locekli, kas dzīvo kopā ar apdrošinājumaņēmēju, Seesam ir regresa tiesības tikai tiktāl, ciktāl ir apdrošināta atbildīgās personas atbildība vai ja persona zaudējumus radījusi tīši.
- 24.2. Ja apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātā persona vai labuma guvējs atsakās no prasības pret personu, kas nodarījusi zaudējumu (vai atsakās no tiesībām, kas nodrošina šādu prasību), Seesam tiek atbrīvots no izpildes pienākuma tiktāl, ciktāl Seesam būtu varējis pieprasīt atlīdzību, pamatojoties uz prasību vai tiesībām.
- 24.3. Apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinājumaņēmējam līdzvērtīga persona iesniedz Seesam visus esošos datus un dokumentus, kas ļauj Seesam izmantot regresa tiesības. Seesam ir tiesības samazināt apdrošināšanas atlīdzību vai atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinājumaņēmējam līdzvērtīga persona tīši nav iesniegusi Seesam visus esošos datus un dokumentus, kas ļauj Seesam izmantot regresa tiesības.

25. PRASĪBU NOILGUMA TERMIŅŠ

- 25.1. No apdrošināšanas līguma izrietošo prasību noilguma termiņš ir trīs gadi. Noilguma termiņš sākas ar tā kalendārā gada beigām, kurā iestājas prasības termiņš.

25.2. Ja apdrošinājumaņēmējs ir iesniedzis Seesam prasību par zaudējumu atlīdzināšanu un Seesam ir paziņojis par atteikumu atlīdzināt zaudējumus vai par apdrošināšanas atlīdzības samazināšanu, Seesam tiek atbrīvots no saistību izpildes, ja apdrošinājumaņēmējs viena gada laikā pēc lēmuma par atteikumu atlīdzināt zaudējumus vai apdrošināšanas atlīdzības samazināšanu saņemšanas no Seesam nav vērsies ar prasību tiesā. Seesam netiek atbrīvots no izpildes pienākuma, ja tas nepaziņo apdrošinājumaņēmējam par viena gada noilguma termiņu.

26. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA IZBEIGŠANA

26.1. Apdrošināšanas līgums izbeidzas, beidzoties apdrošināšanas periodam, anulējot apdrošināšanas līgumu, atkāpjoties no apdrošināšanas līguma, pēc pušu vienošanās vai citu likumā paredzētu iemeslu dēļ.

26.2. Apdrošināšanas līguma puse anulē apdrošināšanas līgumu un atkāpjas no tā, iesniedzot otrai pusei deklarāciju.

26.3. Beidzoties norunātajam apdrošināšanas periodam, katra puse var anulēt uz nenoteiktu laiku noslēgto apdrošināšanas līgumu, par to brīdinot otru pusi vienu mēnesi iepriekš.

26.4. Pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās katra puse var anulēt apdrošināšanas līgumu viena mēneša laikā pēc uzzināšanas par Seesam pieņemto lēmumu par zaudējumu atlīdzināšanu, par to brīdinot otru pusi vienu mēnesi iepriekš (20.11. punkts).

26.5. Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu, kā norādīts tālāk, ja apdrošinājumaņēmējs palielina apdrošinātā riska iespējamību, t. sk. pārkāpj drošības prasības:

26.5.1. Seesam ir tiesības bez iepriekšēja brīdinājuma anulēt apdrošināšanas līgumu, ja apdrošinājumaņēmējs palielina apdrošinātā riska iespējamību, t. sk. pārkāpj drošības prasības apdrošinājumaņēmēja vainas dēļ. Tiek pieņemts, ka apdrošinājumaņēmējs palielina apdrošināto risku, t. sk. pārkāpj drošības prasības apdrošinājumaņēmēja vainas dēļ;

26.5.2. Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu, paziņojot par to vienu mēnesi iepriekš, ja apdrošinājumaņēmējs neapdrošinājumaņēmēja vainas dēļ palielina apdrošinātā riska iespējamību;

26.5.3. neatkarīgi no 26.5.1. un 26.5.2. punkta Seesam var piešķirt papildu termiņu apdrošinātā riska samazināšanai, ja apdrošinājumaņēmējs ir palielinājis apdrošinātā riska iespējamību. Ja apdrošinājumaņēmējs papildu termiņā nesamazina apdrošinātā riska iespējamības palielinājumu, Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu, beidzoties termiņam (18.4. punkts);

26.5.4. Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu, ja apdrošinātā riska iespējamība ir palielinājusies sakarā ar apdrošinājumaņēmēja veiktajām izmaiņām bez Seesam piekrišanas un apdrošinājumaņēmējs nav laikus paziņojis par apdrošinātā riska iespējamības palielinājumu. Šādā gadījumā Seesam var anulēt apdrošināšanas līgumu bez iepriekšēja brīdinājuma. Ja apdrošinājumaņēmējs nav bijis atbildīgs par aizlieguma palielināt apdrošinātā riska iespējamību pārkāpšanu, Seesam var anulēt apdrošināšanas līgumu, brīdinot par to vienu mēnesi iepriekš;

26.5.5. ja apdrošinātais risks palielinās pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas un neatkarīgi no apdrošinājumaņēmēja, Seesam var pieprasīt grozīt apdrošināšanas līgumu ar atpakaļejošu datumu, sākot ar apdrošinātā riska palielinājuma brīdi. Ja apdrošinājumaņēmējs nepiekrīt apdrošināšanas līguma grozījumiem vai ja Seesam nebūtu noslēdzis apdrošināšanas līgumu palielināta apdrošinātā riska apstākļos, Seesam var anulēt apdrošināšanas līgumu, brīdinot par to vienu mēnesi iepriekš;

26.5.6. neatkarīgi no 26.5.3. un 26.5.5. punkta Seesam var piešķirt papildu termiņu apdrošinātā riska samazināšanai. Ja apdrošinājumaņēmējs papildu termiņā nesamazina apdrošinātā riska iespējamības palielinājumu, Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu, beidzoties termiņam (18.4. punkts);

26.5.7. ja apdrošināšanas riska palielinājums apdrošinājumaņēmēja vainas dēļ iestājas pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu bez iepriekšēja brīdinājuma neatkarīgi no 26.4. punkta noteikumiem.

26.6. Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu, ja apdrošināšanas objekts tiek nodots. Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu viena mēneša laikā pēc uzzināšanas par objekta nodošanu, brīdinot par to apdrošinājumaņēmēju vienu mēnesi iepriekš.

26.7. Apdrošināšanas objekta nodošanas gadījumā objekta pārņēmējam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu līdz norunātā apdrošināšanas perioda beigām. Šim nolūkam paziņojums par apdrošināšanas līguma anulēšanu sniedzams mēneša laikā pēc objekta iegādes vai uzzināšanas par objekta iegādi. Apdrošināšanas līguma anulēšanas gadījumā objektu nodevējs maksā Seesam apdrošināšanas prēmijas līdz apdrošināšanas līguma termiņa beigām, un tādā gadījumā pārņēmējs nav atbildīgs par apdrošināšanas prēmiju samaksu.

- 26.8. Seesam ir tiesības atkāpties no apdrošināšanas līguma vai anulēt apdrošināšanas līgumu tikai attiecībā uz atsevišķiem apdrošināšanas objektiem vai personām.
- 26.9. Ja Seesam atkāpjas no apdrošināšanas līguma vai anulē apdrošināšanas līgumu tikai attiecībā uz noteiktiem apdrošinātajiem objektiem vai personām, Seesam var to darīt attiecībā uz pārējiem objektiem vai personām tikai tad, ja konkrētajos apstākļos var pieņemt, ka Seesam nebūtu noslēdzis apdrošināšanas līgumu ar tādiem pašiem noteikumiem tikai attiecībā uz šiem objektiem vai personām. Ja Seesam atkāpjas no apdrošināšanas līguma vai anulē apdrošināšanas līgumu tikai attiecībā uz noteiktiem objektiem vai personām, apdrošinājumaņēmējam ir tiesības anulēt visu apdrošināšanas līgumu vēlākais līdz tā apdrošināšanas perioda beigām, kurā ir notikusi Seesam atteikšanās vai anulēšana.
- 26.10. Ja Igaunijas Republikas, Apvienoto Nāciju Organizācijas, Eiropas Savienības, Lielbritānijas vai Amerikas Savienoto Valstu noteiktās sankcijas tieši vai netieši kavē apdrošināšanas pakalpojuma sniegšanu, pamatojoties uz attiecīgo apdrošināšanas līgumu, Seesam ir tiesības vienpusēji un bez iepriekšēja brīdinājuma anulēt apdrošināšanas līgumu.
- 26.11. Seesam ir tiesības anulēt apdrošināšanas līgumu, ja apdrošinājumaņēmējs ir nokavējis turpmāk norādīto apdrošināšanas prēmiju samaksu saskaņā ar 10. nodaļas noteikumiem.
- 26.12. Seesam ir tiesības atkāpties no apdrošināšanas līguma, ja apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis pirmo prēmiju saskaņā ar 9. nodaļas noteikumiem.
- 26.13. Seesam ir tiesības atkāpties no apdrošināšanas līguma, ja apdrošinājumaņēmējs ir pārkāpis paziņošanas pienākumu saskaņā ar 15.1. punkta noteikumiem.
- 26.14. Seesam ir tiesības atzīt apdrošināšanas līgumu par spēkā neesošu krāpnieciskas darbības dēļ.
- 26.15. Vairākkārtējas apdrošināšanas gadījumā apdrošinājumaņēmējs var anulēt vēlāk noslēgto apdrošināšanas līgumu vai pieprasīt Seesam samazināt apdrošināšanas prēmiju un apdrošinājuma summu līdz summai, ko nesedz agrāk noslēgtais apdrošināšanas līgums. Konkrētajā gadījumā apdrošināšanas līgums uzskatāms par anulētu vai apdrošinājuma summa un apdrošināšanas prēmija uzskatāma par samazinātu līdz tā apdrošināšanas perioda beigām, kurā iesniegts paziņojums par apdrošinājuma summas un apdrošināšanas prēmijas anulēšanu vai samazināšanu (16.7.2. punkts).
- 26.16. Apdrošinājumaņēmējs var anulēt apdrošināšanas līgumu pēc paziņojuma par papildu drošības prasību ieviešanu saņemšanas, ja apdrošinājumaņēmējs vienu mēnesi iepriekš paziņo Seesam par apdrošināšanas līguma anulēšanu. Ja apdrošinājumaņēmējs nav anulējis apdrošināšanas līgumu termiņa laikā un ir ievērojis papildu drošības prasības, papildu drošības prasības ir uzskatāmas par apdrošināšanas līguma sastāvdaļu (18.5. punkts).
- 26.17. Ja Seesam palielina apdrošināšanas prēmiju saskaņā ar 15.3. punkta noteikumiem, nemainot apdrošināšanas segumu, apdrošinājumaņēmējs var anulēt apdrošināšanas līgumu līdz apdrošināšanas prēmijas palielināšanas brīdim, par to paziņojot Seesam viena mēneša laikā pēc paziņojuma par apdrošināšanas prēmijas palielināšanu saņemšanas no Seesam.

27. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA PRIEKŠLAICĪGAS IZBEIGŠANAS SEKAS

- 27.1. Apdrošināšanas līguma anulēšana vai atkāpšanās no apdrošināšanas līguma atbrīvo abas puses no to līgumsaistību izpildes, sākot ar apdrošināšanas līguma beigām. No apdrošināšanas līguma izrietošās tiesības un pienākumi ir spēkā līdz apdrošināšanas līguma termiņa beigām.
- 27.2. Beidzoties apdrošināšanas līguma termiņam sakarā ar apdrošināšanas līguma anulēšanu vai atkāpšanos no tā, Seesam ir tiesības saņemt apdrošināšanas prēmijas līdz apdrošināšanas līguma termiņa beigām.
- 27.3. Ja apdrošināšanas objekts tiek iznīcināts un Seesam ir pienākums izpildīt apdrošināšanas līgumu, Seesam ir tiesības apdrošināšanas prēmijas, kas maksājamas, sākot no līgumā noteiktās apdrošināšanas prēmijas termiņa beigām, ieskaitīt izpildes pienākumā.

28. STRĪDU RISINĀŠANA

- 28.1. Personai, kurai ir strīds ar Seesam, kas izriet no apdrošināšanas līguma, vai kura gatavojas uzsākt ar apdrošināšanas līgumu saistītas attiecības, ir tiesības strīda izšķiršanas nolūkā vērsties Harju apriņķa tiesā vai apdrošināšanas izlīguma iestādē, kas darbojas Igaunijas Apdrošināšanas asociācijas pakļautībā. Prasība par strīdu jāiesniedz Seesam un jādod Seesam iespēja atbildēt uz prasību pirms vērsšanās apdrošināšanas izlīguma iestādē. Papildu informāciju var atrast Igaunijas Apdrošināšanas asociācijas mājaslapā www.eksl.ee.
- 28.2. Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības iesniegt sūdzību par Seesam darbību Igaunijas Finanšu uzraudzības un regulējuma iestādē (Sakala 4, 15030 Tallina).